

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та
мистецької освіти

Кафедра дошкільної освіти і соціальної роботи

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»

на тему **«Форми і методи морального виховання дітей
старшого дошкільного віку в освітньому процесі закладу
дошкільної освіти»**

Виконала: здобувачка вищої освіти
Групи М 122-с денного відділення
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Освітня програма: Дошкільна освіта.
Логопедія.

Гетьманець Тетяна Миколаївна

Науковий керівник:

доцент, канд. пед. наук

Жейнова Світлана Сергіївна

Рецензент: доцент,

канд. пед. наук

Гузь Володимир Васильович

Запоріжжя – 2023 р

АНОТАЦІЯ

Гетьманець Тетяна Миколаївна. Кваліфікаційна робота «**Форми і методи морального виховання дітей старшого дошкільного віку в освітньому процесі закладу дошкільної освіти**» виконана на кафедрі дошкільної освіти і соціальної роботи Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи **Жейнова Світлана Сергіївна.**

У першому розділі виявлено стан розробки проблеми: проаналізовано стан дослідженості проблеми, уточнено сутність основних понять дослідження. У працях вчених подано комплексна характеристика. Результативність оволодіння елементарними знаннями про моральні норми й навички та вміння дотримуватись їх у повсякденному житті забезпечуватимуться за умови дотримання сукупності загально дидактичних принципів: врахування вікових та індивідуальних особливостей; цілеспрямованість, систематичність, послідовність у подаванні знань; системність у постановці завдань щодо формування моральних норм; комплексність у процесі ознайомлення з моральними категоріями; співпраця педагогічного колективу з батьківською громадськістю; дотримання вимог моральної поведінки в закладі дошкільної освіти, в родинному та громадському середовищах як дорослими, так і дітьми.

У другому розділі виокремлено форми і методи морального виховання дітей старшого дошкільного віку: методи формування свідомості (розповідь, пояснення, етична бесіда, навіювання, приклад); методи організації діяльності і формування досвіду поведінки (вправи, доручення, виховуючі ситуації); методи стимулювання (змагання, заохочення).

В програмі значне місце посідає використання художньої дитячої літератури, зокрема казки. За допомогою казки малюку найлегше пояснити основні принципи моральної поведінки, моральні поняття. Виховна робота проводиться з усією групою, а також в індивідуальній і груповій формі. При виборі форм організації і методів морального виховання варто урахувати індивідуальні особливості дітей. Важливою умовою ефективності виховної взаємодії з дітьми виступають яскрава індивідуальність вихователя, високий рівень його професійної компетентності, творче ставлення до роботи, гуманістичні позиції. Розвиток моральної сфери дитини дошкільного віку ефективніше відбувається за умови взаємодії батьків і вихователів.

Ключові слова: моральне виховання, діти дошкільного віку, заклад дошкільної освіти, форми, методи.

SUMMARY

Hetmanets Tatiana. Qualification work «Forms and methods of moral education of children of older preschool age in the educational process of a preschool education institution» performed at the department of pre-school education and social work Educational and scientific institute of social pedagogical and artistic education Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University.

Supervisor: Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor Head of Department of Preschool Education and Social Work Svetlana Zheynova.

In the first chapter, the state of development of the problem is revealed: the state of research of the problem is analyzed, the essence of the main concepts of the research is clarified. In the works of scientists, a comprehensive description is given. The effectiveness of mastering basic knowledge about moral norms and skills and the ability to observe them in everyday life will be ensured by observing a set of general didactic principles: taking into account age and individual characteristics; purposefulness, systematicity, consistency in presenting knowledge; systematicity in setting tasks regarding the formation of moral standards; complexity in the process of familiarization with moral categories; cooperation of the teaching staff with the parent community; compliance with the requirements of moral behavior in the preschool education institution, in family and public environments by both adults and children.

In the second chapter, the forms and methods of moral education of children of older preschool age are singled out: methods of consciousness formation (narrative, explanation, ethical discussion, suggestion, example); methods of organizing activities and forming experience of behavior (exercises, assignments, nurturing situations); methods of stimulation (competition, encouragement).

The use of fiction children's literature, in particular fairy tales, occupies a significant place in the program. With the help of a fairy tale, it is easiest to explain the basic principles of moral behavior and moral concepts to a child. Educational work is carried out with the whole group, as well as in individual and group form. When choosing forms of organization and methods of moral education, the individual characteristics of children should be taken into account. An important condition for the effectiveness of educational interaction with children is the bright individuality of the educator, a high level of his professional competence, a creative attitude to work, and humanistic positions. The development of the moral sphere of a preschool child takes place more effectively under the conditions of interaction between parents and educators. Taking into account the peculiarities of moral education of children of older preschool age, a program for the introduction of forms and methods of moral education of children of older preschool age in the educational process of a preschool education institution is proposed.

During the implementation of the proposed program, it is desirable to involve children of older preschool age in various types of activities - games, drawing, directing them to the development of the child's individuality. At the same time, it is necessary to pay attention to the cooperation of children with each other.

Key words: moral education, children of preschool age, institution of preschool education, forms, methods.

РЕФЕРАТ

на тему: **«Форми і методи морального виховання дітей старшого дошкільного віку в освітньому процесі закладу дошкільної освіти»** здобувачки ступеня вищої освіти «Магістр» Гетьманець Тетяни Миколаївни.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи **Жейнова Світлана Сергіївна**.

Об'єкт дослідження – моральне виховання дітей старшого дошкільного віку в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

Предмет дослідження – форми і методи морального виховання дітей старшого дошкільного віку.

Мета дослідження – розробити програму впровадження форм і методів морального виховання дітей старшого дошкільного віку в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

Відповідно до мети поставлено **завдання**:

1. Уточнити сутність основних понять дослідження
2. Визначити особливості морального виховання старших дошкільників.
3. Виокремити форми і методи морального виховання дітей старшого дошкільного віку.
4. Запропонувати програму впровадження форм і методів морального виховання дітей старшого дошкільного віку в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

Узагальнення результатів проведеного теоретичного дослідження дає підстави сформулювати такі висновки.

1. Уточнено сутність основних понять дослідження. Поняття «моральне виховання» широко вживається у педагогічній науці, але відсутня його чітка визначеність. В українських педагогічних дослідженнях поняття «моральне виховання» охоплює базові якості особистості: благородство, старанність, смирення, делікатність, піклування, шанобливість, скромність, лагідність.

У нашому дослідженні моральне виховання розглядається як спеціально організована міжособистісна взаємодія педагога з вихованцями на основі норм і принципів гуманізму з метою формування моральної вихованості, що уявляється як система моральних знань, умінь, навичок, переконань, поглядів, норм.

Мораль – це важливий регулятор людської поведінки і людських відносин; вона містить вимоги до поведінки людини, які висуває суспільство, загальнолюдські норми і правила поведінки, які визначають обов'язки і ставлення людей один до одного і до суспільства в цілому.

Моральність є особистісною характеристикою, яка об'єднує такі якості і властивості, як чесність, доброта, правдивість, порядність, справедливість, працьовитість, дисциплінованість та ін.

Сьогодні дошкільна освіта базується на принципах особистісно зорієнтованого підходу до морального виховання дітей дошкільного віку на

відміну від нормативного. У нормативному підході моральне виховання розглядається як процес засвоєння моральних норм і цінностей, визначається зміст моральних дій, їх мотивація і усвідомлення. Особистісний підхід передбачає демократичний стиль спілкування педагога і дитини, взаємну повагу, співробітництво дорослого і дитини, виходячи з інтересів і потреб дитини, особистість дитини розглядається як активний суб'єкт освітнього процесу.

2. Визначено особливості морального виховання старших дошкільників. Особливості морального виховання старших дошкільників обумовлені прогресивними змінами у всіх сферах: виникають важливі новоутворення: довільність психічних процесів – уваги, пам'яті, сприйняття; здатність керувати своєю поведінкою, зміни в уявленнях про себе, в самосвідомості і самооцінці.

Вченими доведена сензитивність цього віку для морального розвитку, тому що саме у цьому періоді закладаються основи моральної поведінки і відносини. У старшому дошкільному віці діти починають підпорядковувати свою діяльність соціальним нормам і вимогам; вони можуть проявляти турботу про близьких людей; опановують умінням стримувати бурхливі, різкі вираження почуттів.

Механізмом формування моральних якостей особистості виступає здатність дитини до рефлексії: можливість оцінювати себе з точки зору іншої людини, аналізувати свої дії, приймати рішення, ураховуючи при цьому можливу реакцію на них партнерів по спілкуванню, наслідки своїх учинків.

Серед особливостей морального виховання в дошкільному дитинстві виділяють наступні: соціальна потреба дошкільників у спілкуванні; орієнтація на дорослого як джерело моральних взірців, на оцінку ровесників як на умову сприятливого положення серед них; інтерес до суспільних явищ; емоційно позитивне ставлення до моральних норм; формування супідрядності мотивів.

3. Виокремлено форми і методи морального виховання дітей старшого дошкільного віку: методи формування свідомості (розповідь, пояснення, етична бесіда, навіювання, приклад); методи організації діяльності і формування досвіду поведінки (вправи, доручення, виховуючі ситуації); методи стимулювання (змагання, заохочення).

Формуванню позитивних моральних якостей сприяють активні форми взаємодії вихователя з дитиною: постановка певних запитань, створення проблемних ситуацій та їх оцінювання дитиною, різноманітні пізнавальні завдання і вправи морального спрямування.

Одним з дієвих аспектів формування морального досвіду у дошкільників є використання художньої дитячої літератури, зокрема казки. За допомогою казки малюку найлегше пояснити основні принципи моральної поведінки, моральні поняття.

Виховна робота проводиться з усією групою, а також в індивідуальній і груповій формі. При виборі форм організації і методів морального виховання варто урахувати індивідуальні особливості дітей.

Важливою умовою ефективності виховної взаємодії з дітьми виступають яскрава індивідуальність вихователя, високий рівень його професійної компетентності, творче ставлення до роботи, гуманістичні позиції.

Розвиток моральної сфери дитини дошкільного віку ефективніше відбувається за умови взаємодії батьків і вихователів.

Важливою умовою морального виховання є взаємодія дитини з однолітками, у процесі якої вона набуває суспільних умінь: вміння домовитися, налагодити спілкування, висловлювати свої побажання та погоджувати їх з бажаннями і намірами інших, переконувати своїх товаришів у правомірності своїх міркувань, пропозицій, вміння зважати на інтереси інших, ділитися іграшками, разом користуватися ними, вміння розподіляти ролі у грі.

4.Зважаючи на особливості морального виховання дітей старшого дошкільного віку, запропоновано програму впровадження форм і методів морального виховання дітей старшого дошкільного віку в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

В ході реалізації запропонованої програми дітей старшого дошкільного віку бажано залучити до різноманітних видів діяльності – гри, малювання, спрямовуючи їх на розвиток індивідуальності дитини. При цьому звертати необхідно увагу на співробітництво дітей один з одним.

У реалізації програми морального виховання дошкільників виділити освітні та виховні цілі:

Освітні цілі :

1. Знайомити дітей з моральними рисами характеру, що виявляються у відношенні до людей, речей, тварин.
2. Закріпити поняття про полярність моральних якостей (добрий – злий).
3. Збагачувати активний словник дітей за рахунок слів, що позначають різні риси вдачі.
4. Учити підбирати самостійно синоніми до основних якостей, розуміти їх значення.

Виховні цілі : формувати негативне відношення до прояву негативних рис характеру, учити знаходити шляхи їх подолання; сприяти формуванню позитивних рис характеру (пошана до інших людей, щедрість і т. д.) у процесі гри і у повсякденному житті дітей; розвивати емпатію, а саме : розуміння, співчуття і сприяння іншим людям.

Для досягнення мети у роботі рекомендовано для використання такі методичні прийоми : читання казок з наступним аналізом : виділення героїв з різними рисами характеру, морально-етичні бесіди; театралізація прочитаних казок; програвання імітаційних етюдів і вправ (уривки з казок, сценки з життя), що передають різні риси характеру; анімалотерапія; малювання, розфарбовування; перегляд мультфільмів з їх обговоренням.

Процес формування у старших дошкільників моральних якостей особистості має складатися із роботи з дітьми і роботи з батьками. У закладі дошкільної освіти з дітьми – це проведення занять з художньої літератури, де рекомендовано використовувати методику роботи з українською народною

казкою. Заняття мають включати морально-етичні бесіди з дітьми; розв'язування зі старшими дошкільниками ситуацій морального змісту з їх подальшим аналізом; театралізацію фольклорних творів спільно з дітьми.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів розглянутої проблеми. Перспективним видається вивчення можливостей використання програми морального виховання на більш ранніх етапах становлення дитини (зокрема, молодшого і середнього дошкільного віку), а також дослідження специфіки їх використання з огляду на індивідуальні особливості дітей.

Практична значущість дослідження: форми і методи можуть бути використані в практичній роботі з діагностики рівня морального виховання дітей дошкільного віку. Результати дослідження можуть використовуватися для створення оптимальних педагогічних умов для морального виховання старших дошкільників в освітньому процесі закладу дошкільної освіти в процесі використання розробленої програми морального виховання дітей старшого дошкільного віку.

Одержані результати можуть бути використані в узагальненні та систематизації методичних матеріалів в процесі реалізації варіативної частини Базового компоненту дошкільної освіти, зокрема в процесі формування особистісної компетентностей дітей дошкільного віку.

Рік виконання кваліфікаційної роботи – 2023.

Місце виконання Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького.

Структура кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (75 найменувань). Загальний обсяг роботи 74 сторінки.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
 РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	 7
1.1 Наукові підходи до визначення поняття і змісту морального виховання	 7
1.2 Особливості морального виховання дітей старшого дошкільного віку	 17
1.3 Засоби морального виховання дітей старшого дошкільного віку в освітньому процесі закладу дошкільної освіти	 27
 РОЗДІЛ 2. ПРОГРАМА ВПРОВАДЖЕННЯ ФОРМ І МЕТОДІВ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ.....	 36
2.1 Діагностичні методики встановлення рівня вихованості моральної вихованості старших дошкільників.....	 36
2.2 Методичні рекомендації до програми впровадження форм і методів морального виховання дітей старшого дошкільного віку.....	 44
 ВИСНОВКИ	 62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	67

Написати x

ПЕРЕГЛЯ x

Особисті x

Конкурси x

Наукові x

ПЕРЕЛІК x

Мастер x

перевод x

Безкоштовно x

+

—

🔍

🔖

🔗

🌟

📄

🔒

⌵

edubirdie.com/perevirka-na-plagiat

⚠️ Для швидших і точніших результатів заповніть усі поля нижче

Виберіть свій тип паперу

☐ Твір (будь-який тип)

☐ Вміст веб-сайту

☐ Резюме

☐ Інший

Кваліфікаційна Гетьманець Т.

оволодіння моральною культурою поведінки ставленням до навколишнього світу 65 с 23 проблема виховання підростаючого покоління в дусі моральних ідеалів турбувала й видатних українських педагогів-просвітителів г ващенка б грінченка о духовнича с русову г сквороду к ушинського і франко т шевченка видатний педагог к ушинський вважав пріоритетним в освітньому процесі **формування моральних рис** і почуттів **особистості** чуйності щирості доброзичливості довіри до людей скромності чесності працьовитості гуманності почуття національної та власної гідності особливо цінним на його думку є усвідомлення дітьми **моральних норм та** дотримання відповідних **правил** поведінки у повсякденному житті досвід **моральної** поведінки накопичується за умови привчання дітей стримувати свої бажання і діяти згідно з моральними приписами основними методами і прийомами **морального виховання** к ушинський вважав обмін думками з

Довжина тексту: 3366 3366 (Без пробілів:)

Перевірте інший текст

88,0% Унікальність тексту

Get a 100% original paper with EduBirdie.

- we write any topic
- we provide citations
- you only pay when satisfied

 Спілкуйтеся зі службою підтримки

Поиск

3°C Cloudy 1:39 26.03.2024